

Täysistunto

Perjantai 13.6.2025 klo 13.02—14.01

21. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi vaarallisten aineiden kuljetuksesta Puolustusvoimissa ja Rajavartiolaitoksessa ja siihen liittyviksi laeiksi

Hallituksen esitys HE 26/2025 vp

Valiokunnan mietintö PuVM 6/2025 vp

Toinen käsittely

Puhemies Jussi Halla-aho: Toiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 21. asia. Nyt voidaan hyväksyä tai hylätä lakiehdotukset, joiden sisällöstä päätettiin ensimmäisessä käsittelyssä. — Keskustelu. Edustaja Aittakumpu, olkaa hyvä.

Keskustelu

13.34 **Pekka Aittakumpu ps:** Arvoisa puhemies! Suomi on vahvistanut varautumistaan viime vuosina aivan erityisesti Venäjän toimien takia. Venäjän hyökkäys Ukrainaan oli herätys koko Euroopalle ja, voisi sanoa, erityisesti muulle Euroopalle. Suomihan on pitänyt oman maanpuolustuksensa vahvana halki vuosikymmenten, mikä on ollut järkevää ja mistä nyt moni Euroopan maa on ottamassa esimerkkiä. Parhaimpia rauhan takeita ovat omat ajantasaiset ja hyvin varustellut puolustusvoimat sekä kansalaisten vahva maanpuolustustahto. Puolustustamme tukee myös jäsenyys puolustusliitto Natossa, kahdenkeskiset puolustusyhteistyösopimukset ja kansainvälinen verkostoituminen ja yhteistyö. Me suomalaiset haluamme elää rauhassa ja pitää maamme turvassa.

Tämän hallituksen esityksen tavoitteena on ehkäistä Puolustusvoimissa ja Rajavartiolaitoksen kuljetuksissa vaarallisten aineiden aiheuttamaa vahinkoa ihmisille, ympäristölle ja omaisuudelle. Esitys koskee niin Maavoimien, Merivoimien kuin Ilmavoimien kuljetuksia. Tässä laissa vaarallisella aineella tarkoitetaan ainetta, seosta, liuosta, esinettä, välinettä ja tavaraa, joka räjähdys-, palo-, tartunta-, säteily- tai ympäristövaarallisuutensa, syttyvyytensä, reaktiivisuutensa, myrkyllisyytensä, syövyttävyytensä, mahdollisten vaarallisten reaktioiden tuottamisen taikka muun sellaisen ominaisuuden vuoksi saattaa kuljetuksessa aiheuttaa vaaraa ihmisille, ympäristölle tai omaisuudelle.

Arvoisa puhemies! Tämän uuden lain vuoksi muutoksia tehdään myös 12 muuhun lakiin, missä säädetään muun muassa viranomaisten toimivaltuuksista, vastuista ja pakkausmateriaalien vaatimuksista, turvatoimista ja varautumisesta. Tämä uusi laki pyrkii mukailemaan siviilipuolen vaarallisten aineiden kuljetuslakia. Poikkeukset on pyritty määrittelemään mahdollisimman tarkasti. Puolustusvaliokunta toteaa huolellisessa mietinnössään, että vaikka sotilaskuljetusten teknisten ominaisuuksien tarkastaminen ja niihin liittyvät viranomaismenettelyt pääpiirteissään vastaavat siviilipuolen laissa ja Liikenne- ja viestintäviraston määräyksissä säädettyä, vaativat Puolustusvoimien vaarallisten aineiden kuljetusten tekninen turvallisuus ja sen valvonta erityisosaamista. Lisäksi kuljetuksiin liittyy salas-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 66/2025 vp

sa pidettävää tietoa. Näin ollen viranomaistehtävät on tarkoituksenmukaista säätää Puolustusvoimien organisaatioon.

Arvoisa puhemies! Tässä hallituksen esityksessä tuodaan esille, että kuljettaminen on keskeinen osa Puolustusvoimien kykyä hoitaa tehtävänsä kaikissa oloissa, niin normaalioloissa kuin häiriötilanteissa ja erityisesti poikkeusoloissa. Esityksessä todetaan myös, että tällä lakiehdotuksella on vaikutusta puolustuskyvyn turvaamiseen osana yhteiskunnan kokonaisturvallisuutta ja varautumista.

Arvoisa puhemies! On ehdottoman tärkeää, että Puolustusvoimiemme ja Rajavartiolaiksemme toiminta ja kuljetusten turvallisuus nojaavat ajantasaiseen lainsäädäntöön. Niin henkilökunnan kuin varusmiesten ja reserviläisten sekä kaikkien siviilien turvallisuus ja ympäristönsuojelu tulee taata kaikissa tilanteissa, esimerkiksi juuri kuljetusten ja harjoitusten yhteydessä. Hallituksen esityksessä todetaan, että uutta lakia noudattamalla ympäristövahinkojen määrä pysyy Suomessa hyvällä tasolla. Vaarallisten aineiden kuljetus voi kuljetusmuodosta ja -tavasta ja ainemääristä riippuen aiheuttaa suuronnettomuuden vaaran. Tieliikenneonnettomuudet aiheuttavat kuolemantapauksia ja loukkaantumisia sekä omaisuusvahinkoja ja ympäristövahinkoja. Seuraukset voivat olla vakavimmat, kun kyseessä ovat vaaralliset aineet, kuten polttoaineet, kaasut tai kemikaalit.

Arvoisa puhemies! On hyvä, että tämä uusi laki ottaa nämä seikat perusteellisesti huomioon. Suomen puolustusvoimat ja Rajavartiolaitos tekevät todella tärkeää ja arvokasta työtä aivan joka päivä tälläkin hetkellä. Niiden arvo on entisestään kirkastunut näinä levottomina aikoina. Haluankin kiittää niin Puolustusvoimia kuin Rajavartiolaitosta ja kaikkia maanpuolustustyötä tekeviä ja rajojemme turvallisuudesta huolehtivia. Pitäkäämme yhdessä maanpuolustustahto korkealla, puolustuskyky kunnossa, rajat vartioituina ja Suomi turvassa.

Keskustelu päättyi.

Eduskunta hyväksyi ensimmäisessä käsittelyssä sisällöltään päätetyt, hallituksen esitykseen HE 26/2025 vp sisältyvät 1.—13. lakiehdotuksen. Lakiehdotusten toinen käsittely päättyi. Asian käsittely päättyi.

Puhemies Jussi Halla-aho: Ennen kuin päätän, kuinka etenemme, tiedustelin edustaja Aittakummulta, aiotteko kohdassa 22 pitää pikemminkin lyhyen vai pidemmän puheenvuoron.

Pekka Aittakumpu ps: Arvoisa puhemies! Ajattelin puhua tuolta puhujakorokkeelta viiden minuutin puheenvuoron.

Puhemies Jussi Halla-aho: Pian alkavan suuren valiokunnan kokouksen vuoksi joudumme poistamaan nyt listalta sellaiset asiat, joihin on pyydetty puheenvuoroja.